

Klima- og Energiministeriet
Kontor for EU og International Energi
Stormgade 2-6
1470 København K

Miljøbevægelsen NOAH
Nørrebrogade 39, 1
DK-2200 København N
Tlf. 35 36 12 12
Fax 35 36 12 17
noah@noah.dk
www.noah.dk

København, 20. september 2009

**NOAH's kommentarer til samlenotat til
Klima- og Energipolitisk Specialudvalgs møde
den 21. oktober 2009
Vedtagelse af rådskonklusioner: EU's position til COP 15**

NOAH - Friends of the Earth Denmark er desværre forhindret i at deltage i specialudvalgsmødet den 21. september 2009, så her er en kortfattet kommentering.

Målsætning

Vi hilser velkomment, at Danmark fortsat vil arbejde for at videnskabelige vurderinger og 2 graders målsætningen skal danne grundlag for EU's politik på klimaområdet.

Med det som udgangspunkt forekommer det dog alt andet end ambitiøst, men snarere svagt og modsætningsfyldt, når den danske holdning passivt accepterer, at EU kun skal hæve reduktionsmålsætningen til 30 % ved en international aftale, når man er vel vidende om, at videnskaben med stigende styrke efterlyser mindst 40 % hjemlig reduktion i de rige lande til 2020, og at den globale udledning skal toppe senest 2015.

IPCC's fjerde vurderingsrapport og forskning, der er offentliggjort sidenhen, gør det klart, at der er et meget begrænset drivhusgasbudget til rådighed i resten af dette århundrede: 886 Gt CO₂ fra 2000-2049¹.

En 30 % reduktion hænger kun sammen med 2 graders målet, hvis man samtidig accepterer mindst 50 % risiko for at 2 graders målet overskrides, hvilket er helt uacceptabelt og en reel accept af en langt højere temperaturstigning. Hertil skal lægges, at der i de 30 %, EU taler om, indgår en meget stor andel offsetting – billige projektrelaterede reduktioner udenfor EU, der bevirker, at hjemlig indsats kan undgås.

¹ Meinshausen et al.: "Greenhouse-gas emission targets for limiting global warming to 2° C", Nature Vol 458|30 April 2009

NOAH kan ikke støtte, at Danmark lader sin og EU's indsats være afhængig af indsatser fra udviklingslandene.

De rige lande, herunder Danmark, må vedstå sig det historiske hovedansvar for den globale opvarmning og gå foran med reduktionsindsatserne og med finansiering af tilpasning og teknologioverførsel uden at kræve bindende reduktioner af udviklingslandene.

Hvis alle lande stræbte efter den globale 85 % reduktion i den samlede udledning af drivhusgasser, som IPCC anfører som nødvendig i 2050 i tilknytning til et 2 graders mål, så skulle EU-27 såvel som Danmark reducere udledningen med lidt over 6 % år for år i de første årtier og samlet omkring 60 % i år 2020.

Indregnes de historiske udledninger (*responsibility*) og EU's evne til at betale (*capacity*) vil forpligtelsen være på omkring 80 % reduktion i 2020 (jf. Greenhouse Development Rights konceptet²).

Så store reduktioner er fysisk umulige at gennemføre på så kort tid, men 40 % hjemlig reduktion vil være mulig. Den del, vi ikke kan reducere fysisk, er vi moralsk forpligtet til at finansiere udenfor EU – altså yderligere 40 % udenfor EU uden at modregne det i vores egne reduktionsforpligtelser.

Undgå teknologiske fix

Den foreslåede fordobling hhv. firedobling af den privat-offentlige energirelaterede forskning bør ikke omfatte teknologiske fix som a-kraft, CCS og agrofuels, der giver flere problemer, end de løser.

Drift mod et globalt carbon marked vil undergrave indsatsen

Ideen om at koble ETS sammen med andre CO₂-handels systemer, vil yderligere svække dette forfejlede instrument. Vi har tidligere rejst kritik af strategien om at etablere et globalt carbonmarked dels af principielle grunde som angår den yderligere markedsgørelse af naturen, dels fordi udvidelsen af carbonmarkedet reelt vil betyde, at de rige kan bortkøbe de fattiges CO₂-kvoter og derved fortsætte en CO₂-svinende livsstil.

Driften mod et globalt carbon marked undergraver derfor hele ideen med etableringen af et system med et lavt/faldende CO₂-loft, høje kvotepriser og en ansporing til teknologisk innovation. ETS har vist sig meget bureaukratisk og ufolkeligt.

Tiden er knap – vi har ikke 20 år til at finde ud af, at et globalt carbon marked ikke kan levere reduktionerne. Til den tid skal en stor del af reduktionerne være gennemført. Der er brug for hurtigt at indføre målrettede afgifter og regler i de sektorer der står for den største vækst i udledningerne og som rummer de største besparelspotentialer. F.eks. vil flysektorens inkludering i ETS betyde, at denne sektor kan fortsætte sin vækst uhindret og måske tilmed tjene penge på kvotemarkedet.

² Greenhouse Development Rights (GDR) <http://www.ecoequity.org/GDRs> er et koncept, der er udviklet af EcoEquity sammen med Stockholm Environment Institute. Se også <http://www.klima-sos.dk/A-GDR-analysis-DK-March2009.pdf> for en analyse af Danmarks rolle i dette perspektiv.

Skal kvoteinstrumentet bruges skal det gøres effektivt ved at afgrænse det geografisk, så der findes tilstrækkelig politisk beslutningskraft til at sikre et stabilt faldende kvoteloft, systemet skal kun omfatte homogene enheder – dvs. forhindre at nogen sektorer helt kan køre frihjul ved at betale sig fra indsatsen, fuld auktionering fra dag 1 for alle omfattede parter, lukkede systemer (i modsætning til ETS med adgang for CDM og JI kvoter) og det skal kontrolleres, at kvoteomkostningerne ikke blot væltes over på forbrugerne.

Vi opfordrer til, at den danske holdning sætter spørgsmålstegn ved det hensigtsmæssige i at arbejde for etablering af sammenkobling af CO₂-handelssystemer med drift mod et globalt carbon marked, og i højere grad fokuserer på, hvordan der kan indføres langt bedre og hurtigtvirkende afgiftsværktøjer eller sub-kvotestystemer i EU med de ovennævnte kvaliteter in mente.

Vi er stærkt imod, at skov inddrages i et carbon marked.

Udviklingsbistanden må ikke forringes - finansiering

Kommissionens udmelding til finansiering er helt utilstrækkelig. Samtidig indgår en stor del privat finansiering og allokering af udviklingsbistand. Det fremgår ikke af den danske holdning, om man tager afstand fra, at den generelle udviklingsbistand tænkes allokert til reduktioner og tilpasning.

Vi opfordrer til, at det tydeligt fremgår, at der skal være tale om nye, additionelle midler til disse formål.

Vi vender os imod, at det bliver Verdensbanken, der tildeles rollen som den institution, der skal fordele midlerne til udviklingslandene. Verdensbanken har ydet omfattende lån til industrier (fx olie- og gas) og til projekter, der medfører afskovning i mange udviklingslande – en politik, der har betydet store bidrag til den globale opvarmning.

Der bør oprettes en ny multilateral finansiel institution under UNFCCC til at varetage denne rolle.

Med venlig hilsen

Kim Ejlersen og Palle Bendsen
NOAH – Friends of the Earth Denmark

Friends of the Earth International (FoEI) er verdens største sammenslutning af miljøorganisationer fra 77 lande på alle kontinenter. Kun én organisation fra hvert land kan være medlem. I Danmark er det Miljøbevægelsen NOAH.